

KVALITETSDEKLARATION

Statens nettolånebehov

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Statlig upplåning och statsskuld

Produktkod

OE0203

Referenstid

2026 månad

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Produkten statens nettolånebehov visar vilket belopp uttryckt i svenska kronor som Riksgälden har lånat under en given tidsperiod, normalt månad eller år, för statens räkning. I det fall Riksgälden amorterar blir nettolånebehovet negativt. Statens nettolånebehov är ett kassamässigt mått.

Statens nettolånebehov är också beräkningsgrunden för statens budgetsaldo. De uppgår därmed till samma belopp, men däremot har de motsatta tecken.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Riksgälden hanterar statsskulden och statens upplåning. I det fall statens verksamhet går med underskott finansierar Riksgälden det med ökad upplåning och i det fall statens verksamhet går med överskott minskar Riksgälden upplåningen (amortering). Syftet med produkten statens nettolånebehov är att visa vilket överskott alternativt underskott staten haft för en given tidsperiod.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändarna är framför allt aktörer på de finansiella marknaderna såsom ratinginstitut, bankanalytiker och investerare men även aktörer inom offentlig förvaltning och den bredare allmänheten har intresse av information om statens upplåning.

1.2 Statistikens innehåll

Utfallet för statens nettolånebehov visar vilket belopp uttryckt i svenska kronor som Riksgäldskontoret har lånat under en given tidsperiod, normalt månad eller år, för statens räkning. I det fall Riksgälden amorterar blir nettolånebehovet negativt.

Den officiella statistiken publiceras i tabellformat på Riksgäldens hemsida. I tabellen redovisas målvariablerna för statistikområdet. Därutöver publicerar Riksgälden samtidigt ett pressmeddelande med förklarande text och viss analys av den senaste månadens utfall.

Mer detaljerad information och tidsserier finns på Riksgäldens hemsida.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen är utfallet för statens lånebehov exklusive refinansiering av befintliga lån. Det visar statens löpande över- och underskott uttryckt som ett kassaflöde. Målpopulation och intressepopulation bedöms stämma väl överens.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är totalt nettolånebehov samt delkomponenterna: primärt saldo, nettoutlåning till myndigheter med flera och räntor på statsskulden. För räntor på statsskulden redovisas även delkomponenterna: räntor på lån i svenska kronor, räntor på lån i utländsk valuta och realiserade valutakursdifferenser. Dessa variabler ingår i den officiell statistiken.

Nettolånebehov

Nettot av samtliga utbetalningar som staten utför och de inbetalningar som staten tar emot.

Primärt saldo

Det primära saldot är nettot av statens utbetalningar och inbetalningar exklusive nettoutlåning till myndigheter m.fl. och räntor på statsskulden.

Nettoutlåning till myndigheter m.fl.

Riksgäldens nettoutlåning utgörs av förändringen i främst myndigheters och vissa andra utomstatliga aktörers lån och placeringar i Riksgälden.

Räntor på statsskulden

Innefattar nettot av samtliga ränteutgifter och ränteinkomster för statsskulden samt nettot av de ränteutgifter och ränteinkomster som härrör från nettoutlåningen till myndigheter med flera.

Räntor på lån i svenska kronor

Nettot av samtliga räntebetalningar där transaktionen utförs i svenska kronor.

Räntor på lån i utländsk valuta

Nettot av samtliga räntebetalningar där transaktionen utförs i annan valuta än svenska kronor. Beloppet räknas om till svenska kronor med gällande växelkurs på affärsdagen.

Realiserade valutakursdifferenser

Den vinst eller förlust som uppstår när ett lån i utländsk valuta förfaller och som beror på att kronans kurs mot den valuta lånet tagits i förändrats sedan den dagen lånet togs upp.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska måtten som redovisas är summa per månad uttryckt i miljoner kronor. Även summan för de senaste 12 månaderna redovisas.

På Riksgäldens hemsida finns tidsserier för månad och år tillbaka från 1994.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Riksgälden ansvarar för redovisningen av "räntebetalningar på statsskulden" samt utgifterna under "Riksgäldens nettoutlåning till myndigheter med flera".

Riksgälden har ingen egen information om andra myndigheters utgifter eller inkomster. Riksgälden har endast information om vilka betalningar som

myndigheterna utför inom ramen för den statliga betalningsmodellen och betalningar över Riksgäldens centralkonto i Riksbanken. Nettot av andra myndigheters betalningar (inklusive Riksgäldens förvaltningsanslag) benämns primärt saldo.

1.2.5 Referenstider

Publicering sker månadsvis och avser nettolånebehovet för föregående kalendermånad.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Utfallet för nettolånebehovet räknas fram baserat på information i Riksgäldens affärssystem. Tillförlitligheten bedöms vara hög.

2.2 Osäkerhetskällor

Felregistreringar och andra handhavandefel kan ske i affärssystemen. För att upptäcka detta görs löpande avstämningar och kontroller. Det rättas i så fall omgående. Ytterligare avstämningar görs innan publicering.

Transaktioner kan registreras sent och hinner ibland inte komma med i den statistik som publiceras. De läggs då till nästkommande månad. Beloppen är i dessa fall normalt sett små i sammanhanget. Riksgälden bedömer att det är en felkälla som är liten och värd att ta för att kunna ha en kort publiceringstid efter månades slut.

Datamängden är stor och en svårighet är att kategorisera transaktioner till rätt variabel, vilket gäller särskilt när en transaktions egenskaper avviker från det normala. För att undvika detta finns rutiner för löpande avstämningar och kontroller.

Utfallet för helåret granskas i samband med att Riksgäldens årsredovisning fastställs.

2.2.1 Urval

Registerbaserad totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen överensstämmer med målpopulationen då det är en totalundersökning och den data som används registreras löpande.

2.2.3 Mätning

All nödvändig data används och statistiska skattningar förekommer inte.

Mätningen sker dagligen.

2.2.4 Bortfall

Inget bortfall förekommer

2.2.5 Bearbetning

Löpande avstämningar och kontroller av datan i affärssystemen görs. I det system som sammanställer datan från affärssystemen och beräknar nettolånebehovet görs ytterligare kontroller. Fel förekommer men upptäcks normalt sett snabbt och åtgärdas då omgående.

Ytterligare avstämningar och kontroller görs av informationsägare innan publicering. Detta dokumenteras i ett eget system för ändamålet. Därefter kan den rapport som är underlag för statistiken godkännas av behörig person.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden förekommer.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Revideringar förekommer inte för månaderna januari till och med november. Däremot är utfallet avseende december preliminärt till dess att Riksgäldens årsredovisning har publicerats. Utfallet för december korrigeras så att utfallet för helåret överensstämmer med det i årsredovisningen.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras den femte bankdagen i alla månader utom januari då publiceringen sker den sjätte bankdagen. Statistiken avser föregående kalendermånad. Ledtiden är alltså fem respektive sex bankdagar från referenstidpunkten.

3.2 Frekvens

Den officiella statistiken publiceras månatligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras kl. 8.00 på publiceringsdagen. Riksgälden har redovisat statistiken enligt publiceringsplanen med god punktlighet.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i tabellformat på Riksgäldens hemsida. Där finns även tidsserier som kan laddas ned.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Ytterligare information om statens upplåning finns på Riksgäldens hemsida, bland annat finns delvariabler som inte är officiell statistik.

4.3 Presentation

På Riksgäldens hemsida finns statistiken på såväl aggregerad som detaljerad nivå i både tabell- och diagramform.

4.4 Dokumentation

Publiceringen sker i tabellformat på Riksgäldens hemsida. Riksgälden publicerar samtidigt även ett pressmeddelande med kortare förklaringar som hjälper läsaren att tolka utfallet. På Riksgäldens hemsida finns information om statsskuldsförvaltningen och hur det går till när staten lånar.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Sedan den 1 januari 2023 beräknas nettolånebehovet med data direkt från de affärssystem som Riksgälden använder. Före det beräknades nettolånebehovet utifrån Riksgäldens redovisningssystem. Omfattningen av nettolånebehovet och beräkningsgrunden är dock detsamma varför de båda metoderna är jämförbara över tid.

Sedan den 1 januari 1997 utgör nettolånebehovet beräkningsgrund för statens budgetsaldo, dock med omvänt tecken.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

EU-kommissionens konto i Riksgälden ingår från och med den 1 januari 2023 i Riksgäldens nettoutlåning. Det innebär att det då blev ett tidseriebrott för Riksgäldens nettoutlåning och primärt saldo. Totalt sett påverkas inte nettolånebehovet av förändringen.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Sedan den 1 januari 1997 utgör nettolånebehovet beräkningsgrund för statens budgetsaldo, dock med omvänt tecken.

Statens nettolånebehov är ett strikt kassamässigt mått, vilket alltså även gäller budgetsaldot.

I utvärdering av statens och även offentliga sektorns finanser används oftast finansiellt sparande. Skillnaden mellan nettolånebehovet/budgetsaldot och finansiellt sparande är bland annat att betalningar periodiseras och att finansiella transaktioner som inte påverkar statens totala tillgångar och skulder exkluderas i sparandet.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Ej relevant, då statistiska metoder ej förekommer.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna kvalitetsdeklaration avser statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och för denna statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Personuppgifter förekommer inte i datan som används för att ta fram statistiken.

C Bevarande och gallring

Fram till och med december 2023 publicerades statistiken som pressmeddelanden, vilka finns bevarade i arkiv. Gallring är inte relevant.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt Förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Ingen insamling sker av data från extern part.

E EU-reglering och internationell rapportering

Riksgälden följer internationell praxis för redovisning och framtagande av statistik, inklusive reglerna för nationalräkenskaper ENS 2010 och protokollet om förfaranden vid alltför stora underskott, EDP.

Riksgälden levererar statistik för statens upplåning och statsskuld i samarbete med SCB till Eurostat och IMF.

Årsutfallet för nettolånebehovet/budgetsaldot, och vissa delkomponenter, är en del av den statistik som skickas till Eurostat enligt protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott (Excessive Deficit Procedure, EDP, Maastrichtförordningen: Council Regulation (EC) No 479/2009). Syftet är att förklara skillnaden mellan det kassamässiga utfallet (nettolånebehovet/budgetsaldot) och statens finansiella sparande och att säkerställa statistikens tillförlitlighet.

Riksgälden rapporterar nettolånebehovet och förändringar i utestående lånevolymer på aggregerad nivå månatligen till Internationella Valutafonden, IMF.

F Historik

Riksgälden publicerade nettolånebehovet enligt nuvarande benämning och avgränsning första gången avseende december 1992. Statistiken offentliggjordes fram till och med december 2023 i pressmeddelanden. Pressmeddelandena finns bevarade i arkiv från december 1992. Från januari 2000 och framåt finns pressmeddelanden att tillgå på Riksgäldens hemsida.

Data för nedladdning finns på Riksgäldens hemsida från januari 1994 och framåt.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Riksgäldskontoret
Kontaktinformation	Avdelning Ekonomisk analys
E-post	riksgalden@riksgalden.se
Telefon	08-613 45 00